Ötödik évfolyam. 30. szám. Székely-Udvarhely, 1899. julius 23.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMÜVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓ-EGYESÜLET ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK : Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Papok-, tanitók-, gazdasági egyleti tagok- és közs. elöljáróknak egészévre 6 kor., a tanitó-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér.
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
BETEGH PÁL.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelü 2 fillér, magánhirdetések □ cm.-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. — Bélyegdij külön 60 fillér. Nyilttér sora 1 kor. Hirdetés és nyilt-tér dija előre fizetendő.
— Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetési iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEGH PÁL könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utcza), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Az agyagfalvi székely-emlék ügye.

Minket, székelyeket a közös sors, a közös küzdelem és baj összeforrasztottak, mint a tüz ereje az anyagot. Ebben volt erőnk, kitartásunk a századok viharain keresztül.

Sokszor elgondolom, mily nemesen éreztek apáink, a kik bérczes kis hazájukban, a világtól elzárva, az anyaországtól elhagyatva: saját erejükön templomokat, iskolákat épitettek, hogy az ősök erényeihez méltó nemzedéket neveljenek.

Munkásságukat, lelkesedésüket ébren tartotta mindig a hagyományok ideális szeretete. Ez a magasztos érzés hozta létre az agyagfalvi réten emelendő székely-emlék eszméjét is. A gyüjtési mozgalom Székely-Udvarhelyről lelkesedéssel indult meg.

Edison, a nagy tudós egyszer azt mondta: Arra, hogy valamely uj feltalálás gyakorlati sikerét biztositsuk, éppen annyi észre van szükség, mint magára a feltalálásra. Ebben a mondásban az igazság az, hogy nem elég valami jót, szépet kitalálni, hanem azt meg is kell csinálni.

Igy vagyunk a székely-emlékkel is. Meg kell teremtenünk, mert a szent czél és annak megvalósitására lelkesedéssel, önbizalommal vállalkoztunk.

És meg is lesz, mivel a székely nép tevékenységében bizom, buzgóságában hiszek. Egyáltalában oly tulajdonságait ismerem, melyek a komoly, hazafias munkát erény számba veszik.

A történelmi nagy hagyományokat nem hagyhatjuk veszni. Ez egyértelmü lenne a nemzeti önérzet, az erkölcsi érzék iránti elfásultsággal, melyről Kölcsey kesereg:

Vándor, állj meg . . !
Más faj állott, a kihunyt helyére,
Gyönge fővel, romlott, szivtelen;
A dicső nép, mely tanult izzadni,
S izzadás közt hősi bért aratni,
Névben él csak, többé nincs jelen.

Ha őseink erényeit nem ápoljuk, bizony édes véreim, csak afféle pakfong székelyek leszünk.

A székely honszeretet már ott virrasztott a haza bölcsőjénél és azóta nekünk nemzeti ügyben semmi sem volt közönyös.

Ne engedjük tehát a székely-emlék ügyét vesztegelni. Szivós kitartással törjünk előre ebben a dologban is. Az egyetértő munka még a porszemekből is fényes templomot épithet. A legutolsó napszámból is juthat egy-két fillér a szent ügyre. Kiki annyit, a mennyit képes. Quantum potes, tantum aude!

Gondoljuk meg, kedves székely atyámfiai, hogy az agyagfalvi emlékben a hazafiságnak ujabb forrását nyitjuk meg, melyből utódaink hálás érzelmek közt erőt, lelkesedést meritenek.

Őseink megbecsülése nagy mértékben emeli a mi értékünket is. A mig nagy és nemes elődök példáján lelkesülő nép maradunk, addig nem féltem a székely népet!

Fülei Sz. Lajos.

Városi közgyülés. Városunk képviselőtestülete e hó 19-én tartotta évi második rendes közgyülését Gyarmathy Dezső dr, polgármester elnöklete alatt. Polgármesterünk az elmult mozgalmas negyedévet következő megnyitó beszédben vázolta:

»Tekintetes képviselőtestület! Az elmult negyedév alatt a város életére befolyást gyakorló nevezetesebb mozzanatok között — ugy hiszem — első helyen kell megemlitsem, hogy ő császári és apostoli kir. felsége legfelsőbb elhatarozásával gróf Haller Jánost, Udvarhelyvármegye kötelességtudó, közszeretetben álló főispánját saját kerelmére allásától felmentette és helyébe a magas kormány ajánlatára Hollaky Arthur őméltóságát Hunyadmegye alispánját kinevezni méltóztatott. Ujonan kinevezett főispánunk a megye lakói részéről fényes fogadtatásban részesült, melyhez nagyban hozzájárult városunk lakossága, sőt maga az elöljaróság is törekedett a siker érdekében minden lehetőt elkövetni, melyekert ő méltósága elismerését és hálás köszönetének kifejezését nem mulaszthatom el e helyen is felemliteni. Nem csekély előnyére fog szolgálni szeretett városunk fejlődésének, haladásának, felviragozásának, hogy a volt nemzeti pártnak a szabadelvü partba való beolvadása folytán az egyesülés megyénkben is megtörtént és igy remélhetőleg az eddigi torzsalkodások és személyes harczok helyett a békés együttmunkálkodás veszi kezdetét és a közjóra törekvő tevékenység lép előtérbe. További haladásunk alapját képező vagyoni viszonyainkon lényeges változások nem történtek, azok leginkább a költségvetést előkeszitő őszi közgyülés tárgyat fogják képezni. Egyetlen nevezetesebb lépés az, hogy a tek. képviselőtestület azon határozata, mely a vámok házi kezelését fentartja és a pénztár körébe behelyezi; továbbá a házi pénztárt az adópénztártól elválasztja, foganatosittatott. Jelenthetem, hogy bár kevés idő mult el e határozat életbeléptetése óta és e kevés idő is jóformán átmeneti időszak, mégis előnyösnek, gyakorlatinak és czélszerünek bizonyult. E negyedben léptette életbe a torvény intézkedése folytán a nmélt. pénzügyminiszter ur a fogyasztási adópótlék szedésére kiadott intézkedését, mely az eddigi rendszeren és a város jövedelmét adó források kihasználására is lényeges változást idézett elő. Ugyanis a sör teljesen adópótlékmentes lett, a borra kivetett százalék pedig jelentékenyen szállott, mely bevételek azonban a husra kiszabott százalékokban teljes kárpótlást nyertek; de emelkedett a város jövedelme a szesz és szeszes italok után szedhető adópótlékok után, melyről még biztos adatok — a dolog természeténél fogva — kezeink között nincsenek, de megközelitő számitás szerint városunk jövedelmét 2—3 ezer forinttal fogja emelni. Ezen bevételek kezelése, ellenőrzése — bár zaklatással, kellemetlenségekkel és a vámkezelő hivatal személyeinek nagy erőfeszitésével jár — házilag végeztetik és daczára a szeszgyárosok és korcsmárosok által tett ajánlatoknak, velök egyezség nem köttetett, nem köttetett pedig azért, hogy a város elöljárósága tiszta képét lássa a jövedelmi forrásnak, hogy majd a bekövetkezendő egyezségek alkalmával ösmert és szilárd talajra állva, határozhassuk meg az elfogadható megváltási összeget. A tisztviselők személyébe változás csupán annyi történt, hogy Szabó Dániel számvevő állását elhagyva, helyét az ujonan választott ifj. Solymossy Lajos foglalta el — bár választása két oldalról is meg lett folyamodva — szükségesnek láttam ez állásba behelyezni, hogy annyira lényeges számvevői teendők fennakadást ne szenvedjenek, remélve, hogy a képviselőtestület utólagos jóváhagyását megnyerem. Az irodahelyiség a t. képviselőtestület határozatának megfelelőleg kibővittetett, mely által nemcsak egészségügyi kivánalmaknak tettünk eleget, hanem a tisztviselőknek a nyugodt munka folytatására megadtuk az alkalmat és a város tekintélyének inkább megfelelő csint és kényelmet. Nem mulaszthatom el megemliteni egyes nevezetesebb ügyek befejezését, jobban mondva a lebonyolitás alapját képező mozzanatokat. Ilyen az utvonal elméleti megállapitása és gyakorlatba vitele: a csizmadia stb. szin kisajátitását elhatározó miniszteri határozat, továbbá a lőportorony felépitése, mely felett a munkálatok teljes befejezése és az utnak a katonai és polgári bizottság által már kijelölt utterv elkészitése után a tek képviselőtestületnek lesz módjába határozni. Ezen fontosabb momentumok felemlitése után a közgyülést megnyitottnak nyilvánitom«.

A közgyülésnek harminczhárom tárgya volt, melyből kilenczet a tisztviselők szabadságkérése töltött be. Bizony »munka után édes a pihenés«. Hogy pedig tisztviselőink igazán dolgoztak, azt fényesen bizonyitja ama rend és pontosság, mely most az egész városházán végig vonul. A lényegesebb tárgyak között talán legégetőbb a szombatfalvi ut és hid átvétele a vármegyétől. Itt természetesen a két egyező fél: vármegye és város törekszik megvédeni fele érdekeit. Mint az előterjesztésből meggyőződtünk, a város ügye jó kezekben van; lebonyolitásával a polgármester bizatott meg.

Közoktatásügyünkre szintén igen fontos, hogy a városi IV. elemi iskola felállitása kimondatott és azzal, valamint a tanitói állás betöltésével az iskolaszék megbizatott.

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRCZÁJA.

Udvarhelytől Orsováig.

(A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárczája.)

Szép és tanulságos kirándulást, illetőleg tanulmányutat rendezett az udvarhelymegyei tanitóknak egy 18 tagból álló kis gárdája julius hó 10—16. között. Julius 10-én reggel volt az indulás Poppov Péter tanfelügyelőségi tollnok vezetése mellett.

Szent ügyünk iránt érzett szeretet hivá el mindeniket csendes otthonából, az együtt érzett lelkesedés adá kezébe mindeniknek a zászlót, melyre ezen jelszók valának irva: látni, tapasztalni, tanulni, ezen fenséges gondolatok heviték a hosszu uton mindvégig e kis csapat minden egyes tagjának szivét, lelkét. Tanulni egy olyan testülettől, mely már országos hirnevet szerzett, bejárni Magyarország délibábos rónáját, látni a Dunát lassu méltósággal hömpölyögni, majd meg égbe nyuló meredek hegyek közötti szük völgyeken tova sietni, megismerni Magyarország nagyfontosságu, történelmi nevezetességgel biró városainak legalább egyrészét. Ezen programm-pontok — daczára a kánikulai melegnek — oly felemelő hatással valának, hogy lankadást nem ismerő frisseséggel érkeztünk be d. u. fél 8 órakor a mária-radnai pályaudvarba, hol az egybegyült tengersokaság szünni nem akaró éljenzése és a Lippán eldördült mozsárágyuk messze elható hangja jelzé az első, szeretetteljes istenhozottat. Fogarasi Bálint lippai körlelkész meleghangu beszéddel üdvözölte a székely tanitóságot, kifejezvén Lippa közönségének örömét és vendégszeretetét, melylyel a székelyeket keblére öleli. Beszédére Poppov Péter válaszolt, megköszönve a kitüntető, lelkes fogadtatást és az előlegezett vendégszeretetet.

Julius 11-ike az utazásunk tulajdonképeni központja, e napon tartotta a Délmagyarországi tanitó-egylet 33-ik nagy és közgyülését Lippán, ugyszintén ez alkalommal ünnepelte az egyesület Schenk Jakab elnöknek 25 éves tanitói és 10 éves elnöki müködését is. A közgyülésnek nagyszerü lefolyása valóban méltó régi jó hirnevéhez, a 2000-nél jóval több tagot számláló D. m. t. e. — köztük számos középiskolai tanári oklevéllel biró elemi iskolai tanitót és az összes polgári iskolai, képezdei, felső-leányiskolai tanárokat és óvókat is, — oly impozáns modon nyilatkozott meg ez alkalommal, hogy a jelenvolt vendégeket egészen magával ragadta, kis csapatunknak is elragadtatásánál csak lelkesedése volt nagyobb, mely önkénytelenül arra ösztönöz, hogy mi is tömörüljünk felekezeti rangkülönség nélkül, egyesült erővel, vállvetve munkálkodjunk a kultura nagy kiterjedésü mezején, édes hazánk boldogitására.

A tárgysorozatnak, az üdvözléseken kivül, csak főbb pontjait emlitem meg, melyek ugy irodalmi becsükkel mint belső tartalmukkal, méltán kiérdemelték a hallgatóság teljes megelégedését. Ilyen volt Janda Ferencz egyleti II. alelnöknek: »Az osztott népiskola tantervéről« szóló rövid, de annál velősebb fejtegetése, Várkonyi Béla törökbecsei tanitónak: »Mit tehet a népiskola az erkölcsi nevelés érdekében, a szorosan vett oktatáson kivül« czimü tétele, Bezsán Miklósnak: »A gazdasági ismétlő iskolákról« tartott figyelemre méltó előadása, továbbá Truppel Károly: »A müvészi érzék fejlesztéséről és ápolásáról az iskolában« czimü tételről tett nagyhatásu fejtegetése s ezeken kivül még több fontos tétel előadása.

A mily fenséges, ép oly megható volt a gyülés elején Schenk Jakab egyleti elnöknek jubeliuma, kit ez alkalommal a többek között a legmelegebben üdvözöltek Molnár József I-ső alelnök az egylet nevében, beszéde közben átnyujtva az egylet által ajándékozott ezüst irókészletet, Halász Ferencz miniszteri oszt. tanácsos üdvözölte a kultuszminiszter, valamint a maga nevében is, mely után egész sora következett az üdvözléseknek, mindezekre jubiláns a legmélyebb meghatottságtól reszkető hangon válaszolt.

A délutáni bankett után a székely tanitóság Halász Ferencz min. oszt. tanácsosnál tisztelgett, ki nemcsak lekötelező szivességgel fogadta a kis csapatunkat, de azon örömének is kifejezést adott, hogy a székelyeket a délvidéki tanitógyülésen láthatja, biztositva egyuttal arról, hogy a székelyföldi iskolákra mindig nagy gondja van.

A fényes sikerrel végződött esti hangverseny után elbucsuzva kedves testvéreinktől, tanitótársainktól, 12-én folytattuk utunkat tovább Aradra.

Mintha valamennyiünket ideges láz fogott volna el azon tudat hatása alatt, hogy Aradra megyünk, mintha a dübörgő vonat gomolygó füstje is ezen utunk alatt feketébb és gyászosabb lenne, mintha a haladott sebesség nem lett volna elegendő, szerettünk volna egy percz alatt ott teremni, hogy igaz honfi szivből fakadó könyekkel áztassuk mi is azon, a kegyelet által megszentelt helyet, hol az aradi 13 várfogoly végezte be dicsőséges életét. Megérkezve Aradra, Bokor Alajos, az »Aradvidéki tanitó egylet« elnöke üdvözölt a pályaudvaron meleghangu szavakkal, mely után itt czók-mókunkat lerakva, meg sem pihentünk (mert hiszen ki is lett volna ilyenkor elfáradva), hanem az ottani tanitók szives vezetése mellett mentünk ki egyenesen a gyászos emlékü vesztőhelyre. Áthaladva a Maros hidján, már messziről megpillantottuk az emlékoszlopot, a mint szomoruan bólint felénk s a melynek első lapjára ez van irva: »1849. október 6. Az aradi tizenhárom vértanu kivégeztetési helyének megörökitésére emeltetett,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Nem érdekteles az sem, hogy az évek óta költségvetésben előforduló potadókat ... melyek a mulasztás folytán felhajtatlanul maradtak és egyszersmint a város pénztarából fedeztettek s így a város folyton deficzitet küzdött — most törültek. Ezek a potadók, habár egyesek illőnek igenyeltek volna is, annak idején s most is legalább némileg a város vagyoni ügyeire jótékony hatással lettek volna. Elodoltak méltánytalanul ezreket, megfosztóttak a város pénztarát jogos követelezéstől s ezzel szemben a pénztárnak rendőrség ruházatára szánalmasan csekélyszerű javaslatot mely egyszer s mindenkorra 110 frt kiadási többletet okozott volna — takarékossági szempontból leszavaztak. Utóbbi ügy tárgyalásanál történt, hogy Koncz képviselő »kérí a polgármestert a tárgyalást vezetni és ne vitatkozni«. Erre a polgármester férfias, rendreutasító szavait igazán jól esett hallanunk. „Figyelmezteti a képviselő urat, hogy a polgármesternek igen is van joga annyiszor a mennyiszer akar hozzá szólani az ügyekhez és felvilágosításokat adni tisztában. Tudomásara hozza a képviselő urnak, hogy hasonló hangon való felszólalást sem egyik, sem másik képviselőtől nem tűr.«

Elteknitve ezen kis inczidenstől, a gyűlés rendben és gyorsan folyt le, nyugodt, lekes hangulatban engedtük a tisztviselők nagy részét nyari szabadságra vonulni. Szabadságot nyertek: Demeter Dénes tanácsos 5, Lakatos Józsefet pénztáros 6, Gálffy Endre főjegyző 6, László Albert aljegyző 6, Kassay Albert dr városi orvos 5, Feleky Pál alkalmilag 6, Bagó Ilby Károly levéltáros 6 és Sándor Dénes városgazda 4 hétre.

A népnevelés apostolai.

Motto: Csak előre!

Székely katona-dalok.

Irta: Füleí Sz. Lajos.

VIII. IX.

Kaszárnyában. Obsit.

A kaszárnya fedelére, A kaszárnya udvarán
Galamb szállott hofeherbe, Megszólal a kapitány:
Mintha babám lelke volna, — Fiuk, sorba állatok
S turbekolva hozzám szólna. S az obsitra vártatok!

A Kükülő partja melől, Itt az irás, vegyetek,
Hirt hozott a rózsám felől: Derék székely legények.
Hogy reám vár s esztendőre Jó katonák valatok,
Vigan megyünk eskűvőre! Büszke vagyok reátok!

Vármegyénk összes papjai és tanítói szives figyelmébe. A vármegyénkben lelkező összes művelődési körökről statisztikát óhajtunk összeállítani. Tiszteletelt felkérjük az összes lelkesz és tanitó urakat vallásfelekezet nélkül, legyenek szivesek lapunk szerkesztőségével tudatni, hogy van-e olvasó-kör, dalos egylet v. kar, esetleg milyen czimü társaság van községükben? Kitüntetven azt is, hogy ki v. kik alapitottak, kezdeményezték és jelenleg kik állanak az elnökön a társaságoknak? (Elnök, alelnök, tikár v. jegyző, pénztár vs. karvezető stb.) Ezen értesítéseket legkésobb folyó évi augusztus hó 15-ikéig kérjük hozzánk beküldeni.

Utóhangok egy közgyülésről.

A mint ünnepi számunkban jeleztük volt, a Dávid Ferencz-egylet udvarhelyközi fiókja Urnapján, junius 1-en* tartotta meg harczsben a tavaszi közgyülését terjedelmes tárgysorozattal.

Lefolyásáról ezeket irja kiküldött tudósitónk:

Szerkesztő ur! Nagyon köszönöm, hogy a Derzsbe menetelre felhivtatott. Keményen eltelt meg napom, esteledve. Azt gondoltam, hogy ez is olyan lesz, hogy nehány pap-fele ember ott tartakozva összejö, ebedelnek egyet, kiporkoháczontózik magukat, eldicsérik egymást a nep előtt vagy hütön zárkozva s azzal hazamennek és megtesznek a jelentést, hogy ők mindent jol elvégeztek, mert a legtöbb effele gyülés ilyen menettü, a mennyiben

* E sok kérdést feleló, érdekes formája tudósitas tárgyhalmaz miatt késett. ozerk.

1881. október 6.- A pirámis többi oldalaiaba pedig 13 vértanu neve van bevésve.

Könyekkel telt szemekkel, a meghatottságtól remegő orsóval veste be csapatunknak minden tagja lelkének legmelyebbe a tizenharom nevét s szakitott minden kéj-vagy viragot a szentelt hantokról, hogy ellehesse orok emlékül. A veszitobelyről egyenesen az aradi varba mentünk, megtekintení a szomoru sirhalmokat is, megtekintöni Kiss Ernő és 3 tarsanak a varmugötti meg szomoruhb fobelövésnek helyet. Hogy kegyeletünknek kifejezést is adhassunk, a szabadságerem feluttott emlékét megkoszoruztuk s ezenkivül a 13 vértanu közül mely után Lazar József a székely tanitóság nevében igen szepen kidolgozott Leszedet mondott, utana meg Szasz Ferencz szavalta meg hatassal Munke Bolanak »Az aradi vertanuk« czimu gyonyoru koltemenyet, mikozben is ter körüli ablakos, valamint a szabadság szobor környeke is nagyszamu közönséggel telt meg. A Szózat utolso akkordjanak elhangzasa utan kedves tanitótarsaink — kik Aradon mindent nemcsak megmutattak, de egyes vitagcsak meg is magyarazták — felvezettek az orekiye-muzeumba is, hogy szinről-szinre megláthassuk azon emlektargyakat, melyek a szabadsagharczhoz fuzodnek s a melyek oly rövid időn igen nagy mennyiségben gyujtetek ne összo.

11 orakor meg az aradi sz. kir. varos altal a Központi-szalloda terraszan a mi tiszteletünkre rendezett ebedhez ültünk, hol Mihig Jozsef iskolafelugyelő felkösöntötte a szekelyeket, mire Szasz Ferencz és Lazar József valaszoltak, megkoszonve azon udvariaskodó, de vendegszeretetet, melyben a székelyek Aradon részesültek, megjava egyszersmind az aradi tanitoktat a Szekelyföldre. 12 orakor kendolobogtatasok, a Hymnus es Szozat elenekelese kozepett robogott ki vonatunk Aradrol Temesvar felé.

(Vége köv.) **Gyerkes Mihály.**

a legtöbbször inkább önmaguk a czél s nem valamely fontosabb közjóra. Sokfele gyülésben fordultam meg már sokfele s hazámban is úgy tapasztaltam, hogy a legtöbbnek a menete teljesen mindegy, szellemtelen, unalmas. Itt a szép és magasztos czélt elértek. A hatás az egész népre kiterjedt. Az esznek csak ugy ragyoltak. Az elnökség a tárgysorozatnak összeállításában s a közreműködő erők megnyeresében ügyesnek bizonyult. Valóban dus aszfalt terített mindazok számára, kik szellemi táplálék után sóvárognak. Ezek száma pedig ma nagyobb, mint valaha. Jaj Arany Jánosnak, ha ma ujra megjelenne közöttünk, ha ujra ránysonan felszerelve az alkalmas eszközökkel. Kinsny tüzhöl nagy szokott támadni, csak legyen ügyelnem és ezélirányosan felszerelve az alkalmas eszközökkel. Kinsny tüzhöl nagy szokott támadni, csak legyen ügyelnem és ezélirányosan felszerelve az alkalmas eszközökkel.

A tárgysorozat ünnepélyes részét a nagytemplomban fel 10 kórul Demeter Dénes karacsonfalvi pap kezdette meg fiatal embertől méltán megvarható elevenséggel előadott imával és egyh. beszeddel, mely után Sandor Gergely polg. belvéti, teljes tesli és szellemi erőben levő pap, mint mindig és hazugzda, tartalmas megnyitó beszedet mondott. Többen azt jegyezték meg nyomban, hogy a fiatal emberek vedokösége ota az egylet egeszen megelevenedett, szamyaura kelt; képei elevenek, hasonlatai találók, nyelve szamos es emelkedett, beszede körül mozog, előadasa olvasya is eleven, szonokias. Most Bozos György kolozsvari papuöveldei tanar, az egylet központi tikara, a kormányzo-tanacs közigazgatasi jegyzője, a „Szazadok“ szerkesztő-elnöke“ czimü imakönyv irója, az „Unitarius Közlöny“ cz. havi czikkeiről ismeretes lelkes irónk, londoni nőnevelő, intezett a nagy sokasaghoz egy beszedet az elnoki asztal melleti allva, nem annyiban szonokias mint inkabb a formaban, hiszen es iskolazott hanghordozassal, mely a szedeig nyujtott fülekben is megtalalta ismeretes, s a mino mindig szamithat a hatasra, mert minden alfektalo modorossagtol mentes es termeszetes egyszeruseggel folyt gyorsan, mint az erdei tüdő tiszta szennyet nem ismerő zudulas bedkol. Az ez alkalommal beszelesre termett. Derzsi József felolvasasa következett az elnoki asztal melleti allva, nem annyiban szonokias mint inkabb a formaban, hiszen es iskolazott hanghordozassal, mely a szedeig nyujtott fülekben is megtalalta ismeretes, s a mino mindig szamithat a hatasra, mert minden alfektalo modorossagtol mentes es termeszetes egyszeruseggel folyt gyorsan, mint az erdei tüdő tiszta szennyet nem ismerő zudulas bedkol. Az ez alkalommal beszelesre termett. Derzsi József felolvasasa következett az elnoki asztal melleti allva, nem annyiban szonokias mint inkabb a formaban, hiszen es iskolazott hanghordozassal, mely a szedeig nyujtott fülekben is megtalalta ismeretes, s a mino mindig szamithat a hatasra, mert minden alfektalo modorossagtol mentes es termeszetes egyszeruseggel folyt gyorsan, mint az erdei tüdő tiszta szennyet nem ismerő zudulas bedkol. Az ez alkalommal beszelesre termett.

Előbbi tiatal három társa után erővel elakarta mindjárt kezdeni, de hiteim, hogy e nap vén, s nem ilik be az ifju emberek sorába. Előre kijelentette, hogy az ő felolvasása nagyon dorgaló; talán el is maradhatna; ne vegye senki sertesnek, mert a közönöket akarja sértegetni csak azért is, mert ugy olvassa fel, ha megirerik az elnézest. Ez a kijelentés megtetszett nekem s nehtalan hanem dasnak indult figyelmeket is. Csupa fül és kivancsisag lett az egesz sokasag. Mog is forgatta a targyat minden oldalrol a vilagtörtenet dezzöges padozatan ugy, mint a Nyilas Misinka ugrani szokott, hiszen tanczban tanitva, vagy a Homorodvideki a meg izlesteienebb dragonyos szarmazasu nemet-tanczban a meny-csek. Mohamedanok, amerikai tanczolo feliekezetek, zsidók es keresztenyek vegeztek osszehasonlitasai kimutatta, hogy a keresztenyek nagy resze inkabb korhelykedes, penz, idő- es egeszsegpazarlas a maga rettenetes következmenyeivel gazdasagi, erkölcsi, vallasi, szaladi es nevelesi tekintetben, felsobb es alsobb tarsadalmi retegekben egyarant a legnagyobb kobol ajtatlatot az istenben kozvetitenek, mig a mohamedánok es zsidók ünnepelesnek hasonlot az altala jelzett módokon hasznosnak es tudosnak tart, amint a skót, dan es svajczi keresztenyek torvény gyakorlasa is. Az a felolvasas pedig a legszebb ujabb volt konyet gyors menettel, az összevetések utjan itt-ott tréfas, humoros, csipkedő részletekkel, most nevettető, majd megdöbbentő képekkel, melynek kar az ifju hölgyeknek marathu. A nep kezen kelene hogy forogjon. Mi legfennebb kivonatot közölhetnenk belőle, ha hozza juthatnank. Most én is kezdem ertem, hogy miert beszelnek B.-ről oly ahitattal az egykori tanitványai, kik irodalmi, esztetikai stb. előadasait nallgatak. A derzsiek magukat szeberdnek mondjak, ha a szebb nevet a fennebbi negyet s a Szász Irma k. a. muzsnai tanitonő meghapó szavalasa után következett emlékbeszedet egy füzetekben közreadnak, melyet Vas István szentpeteri ref. pap irt a szovegyhazi nagy tanitóról, Derzsi Józsefről, s melyből csak egyes reszletekat olvasott fel az elő előhalaloti volta miatt. A helybeli lelkes Bogdan keresked urak s masok is sokan ezt jegyeztek meg.

Ezek után Mózer karácsonfalvi iskolamester, bozsnai s kedves komám láthatasa örvendeztetett meg közöt 20 ra multan, mikor ószülő fövel kiállott s elszavalta elég gyakorlottsaggal a papjának egy nagy faradsaggal betanult, feltte boszsu s talan kiadatlan költemenyet zaradekul, mert Apja, mint papi ur, ugy ugyis ugy tekintette, mint a mint a kilencedik pontban jelzett előadasának a napi rendről levetelét kerte, melyben azt a szinten melyen jaro kerdest akarta ismert kedves modorával megvitatni, hogy mindenkor a tarsadalmi haladasnak szolgalatat a szakmiszter által a mult evben kitüntetett kétszázezer forintaztan takaritsa gyermek sorsán segiteni s mely — mint e tapsban olvastam — a mult szón Kenosban tartott gyülésen is kesző — a mint hallam — a valaszt-manyi ülésben is tonfogott. Bizonyara megadtak a kedvezo vetkező gyules első targyának tüztek ki. Ez a kerdes orszagos kerdes a s t. egylet feltette hasznos es nemes dolgot vegez, ha a maga kis körében ezen segiteni törekszik.

Az erdekes beszedek, szavalatok és felolvasások özönében is kitünt, hogy mino hatasa van az eneknek es zenei resznek a kedelyekre. Ez a kedelyek termő földjeben szorgalmasan elhintett es eljaro igazsagok magvaihoz befogadasara. Oly fontos vallasi es tarsadalmi kerdeznyezo, hogy sokszoros mertekü gondot es figyelmet erdemel egyhazak, iskolak es tarsadalom reszerol a zene es szep eneklés minel elobbvitele. A jeruzsalemi Sionhoz hasonlitotta a magyar nemzet orszagot mondja D. A reformacio szazadai szivből jövő es szivetrazo enekleseket teremtettek ugy a regi megrazott, mint az ujonnan alakult egyhazakban. Azok ne feledjek ezeket, a kiket ebből hiba ilet.

Itt a bemenetkori együtes eneklés ifj. Kiss Jakab helybeli tanitó-mester orgonás vezetésével nagy hullámokban hömpölygött az egyik karzatról a szemben levő zsufolt karzatig, a két nagy testből álló ódon templom roman izlesü, tomcsivos, mereesz boltozatairól a tagas padozatig es vissza, le es fel, a gyermek, női s férfi tenor, bariton es basszus hangok erős vegyületeben, a minöt ritkan lehet hallani. Engemet is hajdudszorumenyi, oj izlésben épült s talán az országban legnagyobb ev. ref. templomra emlékeztetett, mikor katona koromban a többek közöt egyszer vegig hallgattam par ezer ember ajkáról azt a felirázó zsoltárenekelest, melyet a 40 ezer forintba került s az országban páratlan nagyságu orgonával vezették és kisertek. Az ilyen eneklés a sok gond és tünödés által elesigazott lelkeket is megelevenedestre és imára késztett.

Ez itt a nagy karzat egyik felső szegletében eszlelém e hallmas hangverőcset, melyet közönként az orgonától az Urnösi Károly jánosfalvi fiatal pap, egy ev előtt budapesti kaplán, imadalait vezette fel. Ajtatnak reszint orgona, reszint itt-ott énekkiserotével, szelliden, biztos hangvetellel, iskolaszti szárnyalással, melyek csendes permetező eső módjára szállottak le a szivek mezőire, hogy azkon onnan az ihlat galambjai röppenjenek eg felé. Még hiszem, hogy az e hatalmas varfalakkal es bastyákkal körülvett templom oldalfalain látható falfestmeny csoportozatok alakjai 5—6 száz éven keresztül több ezren hallottak s volna ilyen eneklesek. Nem vagyok a statusz ugyi része lejegyezve, s igy nem is allithatom erdekemben a nagyitás. Csupán az ott nyert benyomásoknak adek itt kifejezest. (Folyt. köv.)

TANÜGY.

Tudnivalók a székelyudvarhelyi m. kir. állam kö- és agyagipari szakiskolába való felvétetre vonatkozólag. Rendes tanulókul az első elvégzett népiskolát, a tizenkétéves kort betöltöttek és ehhez képest kifejlett munkaképes testalkattal birnak, b) legalább két közepiskolai osztályt, avagy pedig elemi népiskolai hat osztályt jó sikerrel végzett. Beiratkozási tartozik a minden tanuló benutatni.: a) születési bizonyitványát, b) atyja vagy gyámja beleegyezését tartalmazo nyilatkozatát, melyben kifejezendo annak kötelezettsége is, hogy az illető a tanuló teljes tartalmát bevegye és azt bizonyitvany, d) az ujraoltás megtörténéről szóló bizonylatot. Az intezet tanulói sem beiratási, sem tandijat nem fizetnek. Minden (rendes és rendkivüli) tanulo a beiratkozás alkalmával minden bútorát, czimzi bútorait tartozik az intezet penztaraba befizetni, melyből a tanulók által önhibajukból erédo karok fognak megtérittetni. Szegeny sorsu, de jo magaviseletü es szorgalmas tanulók reszere több egeso osztondija (ingyenes), illetve fel osztondijas (felingyenes) helyek lesznek. Fel vendégseres osztöndijas helyre pályazo tanulo a fentemlitett okmanyokon kivül szegenysegi bizonyitvanyt is kötelessek kervenyokhez mellekelni. A kellően felszerelt felvételi s illetve osztöndij iranti kervenyek, az iskolai felvételi bizottsághoz czimezve legkésöbb f. évi augusztus hó 10-ig az igazgatosághoz nyujtandók be. Az intezettel kapcsolatosan internatus es convictus (benlakas es étkezes) all fenn, melyben (a mint osztöndijas) tanulók is részesülhetnek havi 8 frt 50 kr. fizetnek. Az intezet internátusába felvett tanulok a szülők v. hozzatartozók reszerol a következokkel latandok el: 2 drb 170 czm. hosszu es 75 czm. széles fehérnemü vaszon szálmazsák (surde); 4 drb a szálmazsák nagysagának megfelelő es fehérnemü vaszonból készült lepedo; 1 drb rövid szörü takaró (pokrocz); 1 drb 70 czm. hosszu es 50 széles vánkos; 3 drb vankos alhuzat; 2 drb kekvaszon-köteny (surcz); 1 drb öltözet ünnepélyes es 1 öltözet mühelyi ruha, egyenként a szükséges fehérnemü (u. m. ingek, alsónadrágok, kapczák, törülközők stb-ez). Szekely-Udvarhelyt, 1899. junius hóban. Az igazgatoság.

IRODALOM.

Schlemann Henrik. Schliemann Henrik nagy tudományu szegény családból származott. Minden kincse tehetsége, tehetsen akarata, kiartása s kevesnyire volt. Kereskedésre allott, hogy vagyont szerezve, tehessen valamit az emberisegert. Küzdelmet szerencse kisérte es siker; sokszoros milliomossá lett. Közben, pihenő óráiban, a görög ős-kor tudományával foglalkozott, melyet meg is segitette. Mikor dusgazdagon elhagyta az igalmas kereskedői palyat, orias vagyonát a tudomany hasznara, az ős-kor ismeretének előbbre vitelere akarta hasznalni. Asatni kezdett azon a helyen, a hol katatasa után az ősrégi Mykene romjait segitette. Tudományos törekvéseiben is szerencses volt. Egy egesz varos romjait sikerült kiasatnia; az első varos, melyet ismerünk, a legelső czivilisatio nyomait találta meg es tarta fel. Az o reven tudjuk, hogy a görög szoknak minden kincsenek elemei köszönöttek; a legregibb müvesz alkotasokon fökep a babyloni es phoenicai hatás érzik. Stilusanak minden elemet közösen vette a görög, de a közösönadokmal nagyobb következetességgel folgozott fel s teljes stilussá tudta összeolvasztani. A történettudománynak s az eletnek legnagyobb igazsága, a fejlödés elve győzedelmeskedett az o kutatasai reven. Miliókat költött az asatasokra, de a miliokkal megtalalt kincsei kiadasról rajta : igazsagot, történelmi bizonyosagot. Kutatasait maga irta meg könyvalakban. S ez a szellem-óriás, az erkölcs es altruismus e nagyszeru példaja azzal mitalkozott be Toth Belanak egy görög hajon : „Ki semmi nagyot sem tettem. Nem vagyok semmi más, csupán modern nyugati agyvelo.“ Kutatasának kincsei most jutottak el hu reproductiokban a magyar közönségbez. Meghozta őket a „Nagy Hepos Világtortenet“ 32. füzete, mely a szovegyhazi tanyeri ref. a nyilvanos kulturat ujabb a tizenket kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögokról szóló kötet szerzője dr Gyomiay Gyula akademikus. Egy kötet ara diszes felborkötesben 5 frt; füzetenként is kaphato 50 krajcárral. Megjelen minden hetben egy füzet. Kaphato a kiadóknal (Revai Testverek, Irod. Int. Rt. Budapest, Üllői-ut 18.) s minden hazai konyvkereskedes utjan.

A Kolozsvári Lapok legujabb szama rendkivül erdekes tartalomnal jelent meg, a mokallan nagy terjedelmeben. Első czikke Lukács Laszlóról szól, kinek arczképet is közli. „A Banffy-kabinet gyongyerol“, mint a hogy O Felsege Lukacsot nevezte, Torok Mihaly ir igen rokonszenves hangon. K. Simo Ferenczi szép versei irt „Vasvari Pal sirjanal“ czimmel. Heine Henrik szobranak Düsseldorfban történt visszatatasitasa öttelebol ifj. Teglas Gabor ir szellemes tárczat. A reklámról „A nagy dob“ czimmel a Kolozsvári Lapok öttetes „Magyarság“-a, Vojtkó

Pál elmélkedik. A „Kaméliás hölgy“ valódi modelljéről Tg. ir igazi franczia verve-vel. Felszeghi Dezső, Seprődi János, Bodor Aladár és Délibáb (Kolozsvár egyik beauté-ja) eredeti verseikkel vetélkednek az elsőségért, dr Nagy Mór pedig hangulatos Lenau-forditásokkal gazdagitja a lapot. Az érdekes szinházi czikken kivül ismét igen gazdag a Kolozsvári dalok, és Hétről-Hétre rovat, melyekbe Fekete Nagy Béla, Kovács Dezső, Bányay Elemér, Márton Manó és mások irtak. A nevelésügyi rovatban Petrán J. mult heti czikkére, melyben a Leány-kinzás czim alatt a fölvételi vizsgákat vette birálat alá, egy apa ir érdekes levelet. A kitünően szerkesztett és olcsó hetilapból Gombos Fenencz kiadó tulajdonos készségesen küld bárkinek mutatványszámot.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Országos Petőfi-ünnepély.** A magyar nemzet szive megdobbant. Lelkét a „nagy idők“ legendás hőseinek dicsősége megillette. A sivár jelenből a dicső multra néz, hogy erőt, lelkesedést meritsen küzdelmeihez. Érzi, hogy a mult dicső hagyományainak nyomán haladva, valósithatja meg azokat a feladatokat, melyek ezeréves küzdelmeihez méltóan egy szebb és nyugalmasabb jövőhöz vezetik. Hiszen megbünhödte nemcsak a multat, hanem a jövendőt is . . . Ily érzelmekkel gyujtja meg a Petőfi-kultusz szent tüzét e hó 30-án Segesvárt, a hol a szabadságharcz gloriás vértanujának szobra tekint le a völgybe, melynek virágai elesett székely testvéreink poraiból fakadnak. Ez a szomszédunkban lefolyó szép, magasztos ünnep jelentősége össze van kötve a székely nép hagyományaival is, melyeknek keretében egyik legdicsőbb helyet Petőfi, a lantos hős foglalja el. A nap-nap után szélesebb körre terjedő mozgalom méltó helyet jelöl ki számunkra az országos ünnepély sorában. Ott is leszünk szivvel és lélekkel, a hol a nemzet közérzülete koszorut tesz le világhirü költőjének, szabadságharczunk legdicsőbb alakjának szent emlékezetü helyére. Értesülésünk szerint az ünnep nagyjából megállapitott programmja ez: Szombaton, julius 29-én este egy nagyobb különvonat indul Budapestről Segesvárra háló- és étkező-kocsikkal, a hol vasárnap reggeli 10 órakor az egykori csatatéren veszi kezdetét az ünnepség. A müsort a Petőfi-társaság tagjai töltik ki. Bartók Lajos nyitja meg elnöki megnyitó-beszéddel, Bartha Miklós emlékbeszédet mond. Endrődy Sándor költeményeket szaval Petőfitől, Rákosi Viktor fölolvas, Jókai Apotheozisát elszavalja E. Kovács Gyula, a kolozsvári Nemzeti Szinház müvésze és a Petőfi-társaság tagja. Az emlékszobor megkoszoruzásában résztvesz az országgyülés küldöttsége, a melynek koszoruját Tallián Béla képviselőházi alelnök beszéd kiséretében fogja fölajánlani, az összkormány és a kultuszminiszter nevében Zsilinszky Mihály államtitkár fogja megkoszoruzni Petőfi emlékét beszéd kiséretében. Az ünnepségen részt vesz a kolozsvári honvédzenekar is. Gromon Dezső honvédelmi államtitkár kijelentette, hogy az illetékes térparancsnoksághoz intézendő kérelem teljesitését — ha erre netalán szükség volna — támogatni fogja.

V á r m e g y é n k b ő l nagyszámu közönség lesz jelen a Segesvárt e hó 30-án (vasárnap) megtartandó országos Petőfi-ünnepélyen. A rendező bizottság Ugron Gábor orsz. képviselő, elnökkel élén megalakult és ma (vasárnap) d. e. 11 órakor a Székely-Egyleti Első Takarékpénztár helyiségében tartandó értekezletén megállapodik a további részletekben. A székely bizottság alelnöke: Nagysolymosi Koncz Ármin. Tiszteletbeli elnökök: Tibád Antal orsz. képviselő és Török Albert dr nyug. főispán. Jegyző: Soó Rezső dr ügyvéd. Bizottsági tagok: Ugron János, Soó Gáspár, Kovács Mór dr, Solymossy Lajos dr, Orbán Ottó b., Solymossy Endre, Szentes Gábor, Bálint György, Zakariás Antal, Szebeni Antal, Papp Zakor József, Tibád Gergely, Kovács Dénes mészáros, Tamás Lajos, Fülei Sz. Lajos, Szeles Dénes, Csillag József, Csillag István, Becsek Aladár, Fischer Ferencz és lapunk felelős szerkesztője. E bizottság felkérte Székely-Kereszturon Barabás Lajos, Sándor Domokos és Papp Mózes tanárt az ottani rendező bizottság megalakitására. Végül 4 külön vonat bérelése van elhatározva. Három reggel 5—6 óra közt a székelyudvarhelyi állomásról, egy pedig reggel 6 órakor Székely-Kereszturról fog indulni több ezer főre menő székelylyel ép ugy, mint a Petőfi-szobor leleplezésekor.

— **A székely Dalegylet** ma (vasárnap) tartja tánczvigalommal egybekötött hangversenyét Homoród-fürdőn.

— **Nyilatkozat.** A „Székely-Udvarhely“ f. hó 16-án megjelent 29-iki számában közzétett vezérczikkem több oldalról félremagyarázásokra advén okot, ezekkel szemben ki kivánom jelenteni, hogy a fent jelzett czikkemet a közigazgatásra általában s nem speciel megyénk közigazgatására vonatkoztattam. Távol állott tehát tőlem a gondolat, hogy czikkemmel gróf Haller János ur vármegyénk volt főispánjánakköztiszteletben és közszeretetben álló egyéniségét kivánjam sérteni, vagy hivatalos müködését birálat tárgyává tenni, legkevésbé pedig megyénk tisztviselői kara ellen, támadást intézni. Tagadhatlan, hogy volt czikkemben helyi és személyi vonatkozás, de e tekintetben azonban az ügy lovagias elintézést nyert. Végül még ki kell jelentenem, hogy Hollaky Arthur ur jelenlegi nagyrabecsült főispánunk székfoglalójára vonatkozó megjegyzéseim, csak a legmélyebb tisztelet és elismerés kifejezései voltak. A mennyiben tehát czikkem ellenkező feltevésekre adott okot, ezeket a leghatározottabban visszautasitom. Dr. K o v á c s y Albert. — Ezen nyilatkozat kapcsán kijelentjük, hogy a szabadsajtó iránti kötelességünkből kifolyólag adtuk ki a bár nézetünkkel nem mindenben megegyező, a személyi felelősséget megállapitó náválairással ellátott czikket, minden megjegyzés nélkül. Mi a pro- és kontra harcoló társadalmi czikkek behatása nélkül, ismert pártatlanságunkkal haladunk a sajtó terén kijelölt uton.

Szerk.

— **Guttenberg Pál** a „Kézimunkára nevelő Országos Egyesület“ igazgatója, ki jelenleg városunkban időzik s a Slöjd-tanitó-tanfolyam hallgatóit oktatja, a nyilvánosság számára is tart hetenkint kétszer; kedden és pénteken d. u. 5 órakor, előadásokat a főreáliskola IV. oszt. tantermében. Két előadást hallottunk már tőle s mindkét előadásából azt a tanulságot vontuk le, hogy az ipari tevékenység alapját az előhaladott államokban nép- és szakiskolai oktatás keretében vetik meg. Erre törekszik nálunk is ugy a kereskedelmi miniszterium a szakiskolák felállitása által, mint a vallás- és közoktatásügyi miniszterium a kézimunka oktatásnak az uj népiskolai tantervben kötelező tantárgyként való bevonása által. G u t t e n b e r g első előadásában a játék és a kézimunka jelentőségét, azok összefüggését és az ipari tevékenység előkészitésére vonatkozó kiváló pontosságát fejtegette pshichologiai momentumok feltüntetésével. Előadása a közvetlenség erejével győzte és hóditotta meg nagyszámu hallgatóit. Második előadásában historiai fejlődését tüntette fel az ipari tevékenységnek különösen Angliában és Németországban. Élénk szinekkel ecsetelte az Angol és Németnemzet küzdelmeit s törekvéseit, melylyel a maguk előnyeit igyekeznek a világpiaczon biztositani. Érdekes és tanulságos előadásában arra a végeredményre jutott, hogy csak ott lehet szó fejlett és versenyképes ipari tevékenységről, hol a technikai oktatás már a népiskolában veszi kezdetét s a szakiskolákban nyer folytatást. Még két nyilvános előadást fog tartani Guttenberg kedden és pénteken a mondott helyen. Felhivjuk rá ugy az értelmiség, mint az iparos osztály figyelmét. Igazán méltó és szükséges, hogy minél nagyobb körben megismerkedjenek már magában Guttenberg Pál kitünő előadó tehetségével is.

— **Az Orbán-szobor javára.** A Székely-Kerezturt felállitandó Orbán Balázs szobor-alapra Etédről egy táncmulatság tiszta jövedelmét (22 korona 50 fillért) vettük, melyet rendelkezési helyére juttattunk. Ezen összeggel eddigi gyüjtésünk 67 korona 50 fillért teszen. — A mulatságon felülfizettek: Szentpétery Róza, Gagyi Dénes tanár és Piros Aurél 1—1 frtot, Jakab Adolf 70 krt, Király Albert 50 kr; Feldmann Fülöp dr 40 krt; Gagyi László (felső) 30 krt; Szabó Márton, Fancsali Áron tanitó Szabó Sándor, Rozsondai István tanitó, Deák Lajos, Simon Mihály, Simon Ferencz tanitó, Baczó Lajos ev. ref. pap, Bokor István, Kovács Péter és Csiki Mihály 20—20 krt; Gagyi Lajos és Somodi Ferencz 10—10 krt.

— **A székely ember akarata másodszor** cz. mult számunkban megjelent hirre, a következő sorokat vettük:

Tisztelt Szerkesztő ur!

A „Székely-Udvarhely“ ez évi 29-ik számában megjelent „A székely ember akarata másodszor“ czimü hirhez helyreigazitás czéljából sziveskedjék következőket kö-közölni becses lapjában: — Dályai Kovács József, 42 éves férfi nem volt „oltó-köteles“ (mint az emlitett bizonyitványban irva volt), minthogy csakis a 6 és 12 éves gyermekek ujra-oltásra kötelezettek a törvény szerint, a felnőttek csakis himlő-járványok alkalmával esnek kényszer-oltás alá; nevezett önként jelentkezett oltásra, melyről tehát neki ujraoltási bizonyitvány nem is lett volna kiadandó, minthogy ő ujraoltásra nem volt kötelezve, hanem csakis önként jelentkezett arra; de ha már ujraoltási bizonyitványt kapott, akkor csakis a hivatalos szövegü, következően hangzó bizonyitványt lehetett volna részére kiadni: U j r a o l t á s i b i z o n y i t v á n y. Kovács József, Dálya községi illetőségü, 42 éves, önként jelentkezett, általam a mai napon ujra-oltatott, Dálya, 1899. junius 8. Dr x. y., oltóorvos, — mert az oltóorvosnak nincsen semmi joga ahoz, hogy a hivatalos oltási-bizonyitvány szövegét, — habár a hatás kedvéért is saját észrevételeivel megtoldja; mert hátha egy esetleges himlő-járvány alkalmával nevezett mégis ujraoltásra kötelezett lesz? Tekintetes szerkesztő urnak maradván továbbra is kész szolgája: Dr Szabady Lajos, homoródjárási tiszti orvos.

— **Petőfi emléke.** Országszerte megindult a hazafias mozgalom, hogy hősi halállal halt nagy lirikusunk emlékét most 50 év multán azzal a kegyelettel, olyan imponáló ünneppel üljük meg, a milyet csak megérdemel szabadságharczunk Tyrteusa, ki Romulusként félisten módjára hirtelen eltünt szemeink elől, hogy annál csodásabb legyen az alakja, legendává nőjön ki a sorsa s bár halála bizonyos, mind végiglen várjuk, folyton emlegessük, egyre szeressük, látni, hallani óhajtsuk. A mint dalait mindannyian énekeljük, költeményeit áhitattal, tüzzel olvassák mindenek, nincs csak egy is közöttünk, ki nevét ne ismerné, — ép ugy senki sem akadhat, ki Petőfi ünnepén ne venne részt és ne ragaszkodnék mindahhoz, mi most, az ünneplő hangulat közben, Petőfire emlékezteti, a mi Petőfi dicsőségét hirdeti. Ünnepelni fog julius 30-ikán az egész nemzet és ünnep lesz mindama helyeken, melyek Petőfivel valami vonatkozásban vannak. Ilyen ünnep készül a fővárosban Petőfinek ama nagy művészi emléke előtt is, melyen, mint a szabadságharcz eszméjének legideálisabb megtestesitője, Petőfi áll az első helyen; körülötte a győzelemre rohanó honvédsereg, melynek viadalmámora Petőfi arczán verődik vissza, Petőfi emléke e kép: a nagyszebeni csata-körkép „(Petőfi Bem táborában)“. A müvészek ecsettel hirdetik rajta Petőfi dicsőségét, a kép előtt pedig Petőfi iró kortársai emelnek szót: J ó k a i Mór, S z á s z Károly, G y u l a i Pál, V a d n a y Károly stb., hogy elmondják emlékezéseiket Petőfiről. A körképtársaság ugyanis emlékezetessé akarná tenni e félszázados fordulót, a legtökéletesebb Edison-féle fonografon megszólaltatja Petőfinek még élő minden iró kortársát, kik őt személyesen ismerték s a kik e czélból irott Petőfi-emlékezéseiket bemondták a fonográfba. Kettős czélt ért el ezzel. Élőemlékeket gyüjtött Petőfiről s megörökitette azok hangját is, kik maguk is a nagy időknek nagy tanui, irodalmunk legjelesebbjei. Ez élőszó-gyüjtemény aztán a Petőfi-ház ereklyéi közé kerül, hogy késő unokáink is hallhassák e nagyjaink szavát, a mint Petőfit magasztalják. E gyüjtemény már most is a közönség rendelkezésére áll s a körkép látogatói minden nap dijtalanul hallhatják az emlitettek szavát. S hogy a külső keret is megfeleljen a nagy időkre való visszaemlékezéseknek, gr. Kreith Béla nagyértékü 48-as ereklyemuzeumának szinét-javát a körkép-épületében helyezte el s ezeket a körkép látogatói szintén dijtalanul tekinthetik meg. Hogy pedig mindenki, a köznép is áldozhasson e helyütt Petőfi s a nagy idők emlékének, a körképtársaság 50 krra szállitotta le a belépődijat s ennek is egy részét a Petőfiház javára ajánlotta föl. Végezetül Petőfi és Bem képmását feltüntető emlékérmeket veretett a körképtársaság, melyek árának egyrésze szintén a Petőfi-ház javára esik, hogy a közönség indirekt adományozásával is minél előbb fölépithesse az áldozatkész magyar nép azt a Házat, melybe azért fogunk zarándokolni, hogy ott Petőfi ereklyéinek láttán lelkesedést, haza- és szabadságszeretetet tanuljunk Petőfitől.

— **Átváltozó levelező-lapok.** Szenzáczós találmánya ez a „Kozmos“ fővárosi müintézetnek. Minden államban szabadalmazásra be van jelentve. Viszonyitva az idegen országokból behozott, silány árukhoz — ezen valódi müvészies levelező-lapok összehasonlithatlanul olcsók. Tiz darab diszes burkolatban 80 kr, 6 drb 50 kr és 1 drb 10 kr. Minden egyes darab a legremekebb müvészi képet tárja elénk. Kapható a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában.

— **Ismét pisztolypárbaj.** Ugron István vármegyénk árvaszéki elnöke és Kovácsy Albert dr e hó 18-án délután fél 2 órakor városunkban, a katonai gyakorló-téren pisztoly-párbajt vivtak. A párbajra a lapunk mult számában megjelent „Közigazgatásunk“ cz. vezérczikk adott okot. Ugron pisztolya nem talált, a Kovácsy dré pedig csütörtököt mondott. Párbaj után a felek kibékültek. Ugron segédei Gyarmathy Dezső dr polgármester és Diószeghy Samu kir. főmérnök; a Kovácsy dré Soó Rezső dr és Bedő Sándor dr ügyvédek voltak.

— **Korond-fürdő,** eltekintve attól, hogy magyar hazánkban a légzőszervi bajoknál egyedüli gyógyitó helyünk: kitünő sósvize 16 rész sót tartalmazó vasas szénsavas tiszta borvizzel bir és nem álló esővizzel, miként igen sok sóstavaink, melyekben évtizedeken keresztül egy vizben fürdik a szenvedő-beteg. Korond-fürdőn kristálytiszta forrásviz adja a hatásos fürdővizet, mely minden 48 órában váltakozik. Valóságos tengerszem 534 méter magasban a tenger szine felett. Ismételten kijelentjük, hogy a ki a hasznost a kellemessel párositva, üdülést ohajt szerezni, az igen helyesen cselekszik, ha Korond-fürdőre siet, hol fele árért (50—60 kr) kap szobát s kitünő ellátást. Gáspár Gyula tulajdonos, ki vármegyénknek ezt a kincseket érő helyét oly kedvessé, oly széppé varázsolta, igazán becsülésre és pártfogásra érdemes munkát végezett.

— **Major József** okl. tánczmester — mint értesülünk — folyó évi szeptember 1-én városunkban táncztanfolyamot nyit.

— **Az agyagfalvi székely-emlék** javára a nyárádszeredai (Maros-Tordam.) „Közmüvelődési Dalegylet“ 1899. julius hó 30-án Petőfi halálának 50 éves fordulója alkalmából az állami iskola nyári helyiségében hazafias emlék-ünnepélyt rendez.

— **Az EMKE évi közgyülése.** Az „Erdélyrészi Magyar Közmüvelődési Egyesület XV-ik közgyülését f. év szept. 17-én Gyulafahérvárt fogja megtartani, mely alkalommal a tárgysorozatban felvett ügyek letárgyalása után a kirándulás rendeztetik Zalathnára és Algyógyra.

A segesvári Petőfi ünnepély rendező bizottsága. A f. hó 18-án tartott négy magyar egyesület kebeléből kiküldött szükebb körü Petőfi-ünnep rendező bizottsága Segesvár város polgárságának soraiból 50 tagból álló rendező-bizottsággá egészitvén ki, e monstre bizottság folyó hó 20-án délután 3 órakor a vármegyeház dísztermében, S o m o g y i István alispán, bizottsági elnök, elnöklete alatt tartotta meg szervezkedési ülését, megválasztván a következő albizottságokat: a bankett rendező bizottság elnökéül: Teutsch J. B. nagykereskedőt s 12 tagot; a fehéregyházi emlékoszlopnál rendfentartó-bizottság elnökéül L e n d v a y Sándor főszolgabirót s 16 tagot; a Petőfi-szobornál rendfentartó-bizottság elnökéül dr. S c h a s e r Gyula várm. főjegyzőt s 12 tagot, ezen kivül dr. S e i w e r t Vilmos tüzoltó főparancsnok vezetése alatt a segesvári önkéntes tüzoltókat is felkérni határozta; a vasuti állomáshoz K e d v e s Isván, kir. p. ü. igazgató elnöklete alatt 4 tagot az érkező vendégeknek, a szükségesnek látszó utbaigazitó felvilágositások megadása czéljából és végre az Udvarhelyvármegyéből U g r o n Gábor vezetése alatt érkező székelység bizottsága mellé segitőkül G y ö n g y ö s s y István, áll. polg. isk. és B e n e d e k Mihály, áll. elemi isk. igazgatókat. Az ülés végén megalakittatott a Petőfi-ház gyüjtőbizottsága és pedig S o m o g y i István alispán elnöklete alatt a járási főszolgabirákból, az állami és közigazgatási hivatalok főnökeiből.

— **Zetelakán** a székely-emlék javára jövő hó 6-án hazafias emlékünnepet, este pedig a toronyóra beszerzésére tánczmulatságot rendez a tanuló ifjuság.

— **Sikeres tüzoltásokról** fogunk ezután irni. A nagyobb tüzveszélyek megszünnek a „Pyrosbest“ cs. és kir. szab. tüzoltószer használatával — mint azt egy Lipne A. K. nevü ur szerkesztőségünkben elmondta. Ez az ur holnap (hétfőn) délután városunkban, a felső-piacztéren a helybeli önk. tüzoltó-egylet és az érdeklődő közönség előtt bemutatja ingyen ezt a csodásnak igérkező, hasznos találmányt, melyet ha beválik — igazán jó lesz nekünk is megszerezni.

— **A bivalvész Szarkakő legelőn**, városunkban fellépett. A zárlat el van rendelve.

— **Petőfi kokárdák.** Igen csinos, nemzeti szalagokból készitett és Petőfi miniatür-arczképével diszitett kokárdák lesznek forgalomban az e hó 30-iki ünnepély alkalmából. Kaphatók lapunk kiadóhivatalában 10 és 15 kros minőségben. A kokárdákat Szabó Gyula készitette és a vonaton is be lehet majd szerezni.

— **A sz.-kereszturi 48-as kör** f. évi julius 9-én rendezett mulatságon felülfizettek: Gálffy Kálmán 60 kr, Pap Mózes 60 kr, Walter Ferencz 60 kr, Borgula Lajos 60 kr, Jaeger József 60 kr, Jakabházi Samuel 60 kr, Szabó Károly 20 kr, Kovács János 20 kr, Kományi Gyula 20 kr, Ajvasz Kristóf 20 kr, Magyaróssi Arthur 10 kr, dr Karácsony István 10 kr, Csiszér Albert, Kálmán Miklós, László József. Pál Domokos, Bihari Mór, Sófalvi József, Ördög Győző, Papp Lukács, Nagy Ferencz, Horváth János, Oláh Antal. Kazacsai Miklós, Fazakas Ferencz, Patakfalvi Mózes, Lengyel Sámuel, Lajos Dénes, Jakab Istvád, Viola Gábor, Viola Miklós 10—10 kr. Felülfizetőknek szives köszönetet mond a rendezőség.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **Vadászok figyelmébe.** Alólirott tisztelettel tudatom a helybeli és vidéki vadászatkedvelő urakat, hogy Sz.-Udvarhely, Szombatfalva, Hodgya, Árvátfalva, Patakfalva, Kénos és Remete határain csak azon esetben vadászhatnak, ha alólirtnál területi bérleti engedélyt váltanak folyó évi augusztus 15-ikéig bezárólag. Kassay Gergely.

Iparügyek.

Az ipar érdekében. A kereskedelmi miniszter rendelettel hivja föl a kereskedelmi- és iparkamarákat arra a körülményre, hogy a már létező ipartestületek az ipartörvény 126. szakaszában körülirt föladatoknak, melyek őket az iparoktatás, a szakképzés, szövetkezetek alakitása és általában a képesitéshez kötött kézmüipar fejlesztésének terére utalják, vajmi csekély mértékben, mondhatni csupán szórványosan tesznek eleget és részben talán e körülmény oka annak, hogy az érdekelt iparosoknak még mindig jelentékeny százaléka idegenkedik ily testületek alakitásától, melyek körén belül szakmabeli érdekeit eléggé érvényre jutni nem látja. Utalással erre a körülményre, fölhivja a kamarát, hogy kerülete összes ipartestületeire kiterjeszkedve, tegye beható tanulmány tárgyává azt a kérdést, hogy e testületeknél általában — egyes szórványos esetet kivéve — az iparfejlesztés tekintetében észlelhető meddőségnek mik az okai s a mutatkozó hiányok mennyiben orvosolhatók.

Szerkesztői üzenetek.

G. S. e. főjegyző Korond. Köszönettel vettük és örömmel közöljük szives tudósitását az „Udvarhelyi róm. kath. esperes-kerületi általános tanitó-egylet“ évi közgyüléséről. Lapunk pártkülönség nélkül minden jó irányu dolgokat felkarol és támogat. Szivesen látjuk máskor is.

Etéd. G. D. Az Orbán-szoborra küldött összeget még azon héten rendeltetési helyére küldtük, mikor beérkezett hozzánk. A felülfizetők névsorát azonban — térhiány miatt csak — most közölhetjük.

Többeknek. Türelem. Rendre mind közöljük a közölhetőket.

Közönség köréből.*

Nyilt levél tek. dr Kovácsy Albert ügyvéd urnak Helytt.

A „Székely-Udvarhely“ idei julius 16-án megjelent 29-ik számában a doctor ur által aláirt és közzétett vezérczikkben foglaltakra nézve, mennyiben azok a 3 évig vezetésem alatt állt Udvarhelyvármegye közigazgatási belügyét érintik, jogositva, de söt kötelezve is érzem magamat kijelenteni azt, miszerint a vármegye tisztikara s annak külön is megnevezett egyik tagjával szemben használt feltevése téves lévén, részemről is feltétlen rectificatióra szorul és pedig: mert mint 3 éven át föispánja e tisztikarnak, biztosithatom doctor urat arról, hogy e tisztikarhoz, volt munkatársaimhoz ilyen feltevés abszolut nem férhet — s ebből kifolyólag arról is, hogy határozottan visszaéltek jóhiszemüségével s rosszakaratulag, tévesen, alaptalanul informálták a doctor urat a sötétség, az aknamunkák páriái. Fogadja öszinte és kiváló tiszteletem nyilvánitását, melylyel is maradok

Sz.-Udvarhely, 1899. jul. 21.

igaz hive

Gróf Haller János,
Udvarhelyvármegye volt főispánja.

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekü felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

HIVATALOS RÉSZ.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 13808—99. alisp. Székely-Udvarhely város polgármesterének és valamennyi községi elöljáróságnak. Közhirrététel végett értesitem, hogy Tarcsafalva községben a Pálffy Dénes tulajdonát képező havasi legelö, valamint Benczéd, Enlaka községek és a marostordavármegyei Füleháza, Toplicza, Ratosnya, Maros-Keresztur és Kis-Ilye községek a száj- és körömfájás; Enlaka, Agyagfalva, Etéd községek a járványosan fellépett sertésorbáncz; H.-Szentmárton község a szórványosan fellépett sertésvész; kisküküllővármegyei Oláh-Kocsárd, Szász-Szent-István, Sövényfalva, Tatárlaka és Hoszuasszó s a marostordavármegyei Görgény-Szentimre község a sertésvész miatt zárlat alá helyeztettek. Parajd község; Maros-Tordavármegyében Nyárád-Gálfalva, Jobbágytelke, Markod és Magyaros községekben a száj- és körömfájás megszünvén, a zárlat alól feloldattak. Marostordavármegyei Hodos községben a hetivásár megtartása engedélyezve van. Székely-Udvarhely, 1899. julius hó. Jakab Gyula, alispán.

HIRDETÉSEK.

Udvarhelyi járás főszolgabirójától.

Sz. 9020—99. szb.

Árverési hirdetmény.

Kápolnás-Oláhfalu község tulajdonát képező Homoród-fürdőn lévő három ásványviztartalmu kutját **folyó évi julius hó 29-én d. e. 10 órakor** K.-Oláhfalu községházánál tartandó nyilvános szóbeli és zárt irásbeli árverésen 3, esetleg 6 egymásután következő évre 1899. szeptember 1-től 1902., illetöleg 1905. évi szeptember hó 1-ig terjedö idöre haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár 700 frt, ennek 10 százaléka bánatpénz.

Árverési feltételek alólirt föszolgabirónál és a k.-oláhfalvi községi birónál a hivatalos órák alatt megtekinthetök.

Sz.-Udvarhelyt, 1899. julius 14-én.

Dr Demeter Lőrincz,
főszolgabiró.

Sz. 735—899.

Meghivás.

A székelyudvarhelyi kerületi betegsegélyező pénztár a székelyudvarhelyi városi tanácsnak 1899. évi julius hó 13-án kelt 5384—899. közig. számu felhivása folytán **1899. julius hó 29-én délelőtt 9 órakor**

rendkivüli közgyülést

tart saját irodahelyiségében (határozatképtelenség esetén pedig **folyó év augusztus hó 6 án** d. e. 9 órakor), melyre a közgyülési tag urak ezennel tisztelettel meghivatnak.

Székely-Udvarhelyt, 1899. jul. 19-én.

Betegh Pál,
ig. elnök.

A közgyülés tárgyai:

1. A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 25028—VIII. sz. leirata, melyben a pénztár ügyének rendezését, a százaléknak 3 százalékra való felemelését, végső esetben a pénztár feloszlatását rendeli.
2. Esetleges inditványok.

Kecsetben egy 10 lóerőre felállitott és munkába lévő **gőzmozdony,** igen alkalmas helyen fekvő és sárospataki és budai kövekkel felszerelt **örlő-malom,** — továbbá ugyanezen erőre kitünően berendezett Gatter-féle 20 osztályu **deszka-vágó fürész** és egyéb e szakba vágó felszerelésekkel, a viszonyok változása folytán eladó, esetleg üzlettárs kerestetik.

Munka-anyag a legközelebbi községben bőven beszerezhető.

Értekezhetni e lap kiadóhivatalánál.

BOR

tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyek vétel előtt **hivatalosan vegyelemezve** vannak, **csakis**

FERNENGEL GYULA

jóhirü pinczéjében Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utcza) kapható a következő előnyös árakban:

Literenként 32 krtól 1 frt 40 krig; 10 literen felül 28 krtól 1 frt 20 krig. — Nagyban adó nélkül 56 literen felül hektoliterenként 24 frttól 46 frtig.

· Részletes árjegyzék és minta ingyen és bérmentve.

A ki divatos és jó férfi ruhát készittetni óhajt, nézze meg szabójánál

KRAUSZ ADOLF

budapesti posztókereskedő

mintakönyvét.

**

Ötszáz minta: honi (zsolnai), angol, franczia és brünni szövetekben.

Szám 1994—99. tkvi.

Hirdetmény.

Szent-Demeter község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelethez képest átalakittatik és ezzel egyidejüleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-czikkben szabályozott eljárás a tlkvi bejegyzések helyesbitésével kapcsolatosan foganatosittatik.

E czélból az átalakitási előmunkálat hitelesitése és a helyszini eljárás a nevezett **községben 1899. évi szeptember hó 11-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesitési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az uj tlkvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakitása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemü harmadik személyek irányában többé nem érvényesithetik.

2. Mindazok, a kik a tjkvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kivánnak tenni, hogy a tlkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitüzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tlkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átirásra az 1886. XXIX. 15—18. és az 1899. XXXVIII. törvényczikk 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó tlkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánitsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesithetik és a bélyeg és illetékelengedési kedvezményétől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánitása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.
Székely-Keresztur, 1899. évi május hó 17-én.

Veress,
kir. aljbiró.

Magyar kölcsönös állatbiztositó társaság
mint szövetkezet
Budapest, VII. Erzsébet-körut 27.

Biztositásokat elfogad **lovak és szarvasmarhák** elhullása következtében beállott káresetek megtéritésére. Kártérités igénye fennáll: ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá ha a szövetkezet **kényszervágást** kénytelen elrendelni.

A dijak pedig rendkivül mérsékeltek.

Az intézet élén állanak: báró Sztojanovits György, földbirtokos, elnök. Báró Ambrózy Gyula, földbirtokos. Gróf Bethlen Balázs, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos. Dr Béldy László, országgy. képviselő, földbirtokos. Chernel György, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos. Báró Jósika Gábor, cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő, földbirtokos. Gróf Korniss Károly, főrendiházi tag, földbirtokos. Báró Nyáry Béla, cs. és kir. kamarás, földbirtokos. Gróf Ráday Gedeon, földbirtokos. Dr Simay Aladár, a „Magyar agrár- és járadékbank r. t.“ gazdasági tanácsosa. Dr Tetétleni Ármin, ügyvéd. Tahy István, cs. és kir. kamarás, „Pestmegyei gazdasági egyesület“ alelnöke, földbirtokos. Zaleski Jenő, földbirtokos. Dr Pajor Ignácz, földbirtokos, int. igazgató, igazgatósági tagok. Felvilágositással szivesen szolgál az iazgatóság és a vidéki ügynökségek.

Magyar Kölcsönös Állatbiztositó Társaság
mint szövetkezet.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer,** melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **főraktár: Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget „**Horgony**“ védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Kapható Székely-Udvarhelyt Nagysolymosi Koncz Ármin gyógytárában.

Udvarhelyi járás főszolgabirójától.

Sz. 9817—99. szb.

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegyében Árvátfalva II. határrészben fekvő és a patakfalvi ev. ref. egyház, ev. ref. lelkész, ev. ref. tanitó tulajdonát képező összesen 267 k. hold erdőterületen található 487 drb luczfenyő törzsnek, mintegy 354 m³. fürészanyag és 38 m³. épületfa készlete **1899. évi augusztus hó 7-én d. u. 5 órakor** Patakfalva községházánál nyilvános szóbeli és zárt irásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 561 frt 40 kr, minek 10 százaléka bánatpénz.

Az árverési feltételek alólirt főszolgabirónál és az udvarhely-járási m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székely-Udvarhelyt, 1899 julius 21-én.

Dr Demeter Lőrincz,
főszolgabiró.

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt. 1899.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.